HebrewBooks.org ©Moznaim Publishers. No commercial use allowed.

לחם ישנו במנחות דלחם הפנים איקרי מנחה ד) ושמי הלחם של עצרת דכתיב בהו (במדבר כח) בהקריבכם מנחה חדשה: **שכן איפשטו בעינייהו.** הלכך לא מצית לאפוקי לה דהא כי אתמרינן מה נקלי דלמיתיה בעיניה ליכא למימר כרמל יוכיח: **שכן נחרבו אלו מנחות.** וכי פרכת מה נקלי שכן נחרבה על ידי מנחות ליכא למימר לחם יוכיח:

הפגול ג' מגופי תורה. דמיתין עליו כרת ולא למדוה הכתוב שיהא בכרת אלא נאמר בקדושים תהיו ואוכליו עונו ישא ואע"ג דכתיב ביה פגול לא בפיגול גמור קמיירי אלא במחשב בשמיטה חוץ למקומו דהכי דרשינן בתורת כהנים ד) ובשמיטת קדשים (זבחים כח:) אם אינו ענין לחוץ לזמנו תניהו ענין לחוץ למקומו וליכא למימר דהאי כרת עליה קאי דכתיב בפגול גמור בגו את אהרן והנפש האוכלת ממנו עונה תשא ודרשינן בתורת כהנים ה) ממנו עונה תשא ולא מחבריו דהיינו חוץ למקומו דכתיב ביה מחשבה כותיה: **נאמר כאן.** בגו את אהרן בפגול גמור והנפש האוכלת וגו' דכתיב לא יאכל דהיינו פגול גמור חוץ לזמנו: **ונאמר כאן.** גבי נותר בפרכת קדושים תהיו ואוכליו עונו ישא וגו' מה (כאן) [להלן] בקדושים תהיו כרת דכתיב ונכרת: **ולא למדו הלכה.** לנותר בכרת אלא בגזירה שוה דלא ידעינן דהאי כרת דקדושים תהיו בנותר קמיירי דהא כתר דקלא דחוץ למקומו כתיב ומשמע דעליה קאי אלא משום דאתיא קדש קדש: **כתו מאנוסתו אחד מגופי תורה.** דנשריפה: **אתיא הנה הנה.** כתיב בנאנסתו אתה הנה ויש לומר דהא מגופי תורה הוא דאתיא בגזירה שוה דאיתמר דאסור לעשות בהן מלאכה בשבת ויש מלאכה בעופות בגתן דש באוורין ותרנגולין: אף הכא באכילת חלב חיה ועוף כיוצא בו דחלבה אסור: שפיר קאמרי ליה. רבנן דלהכי צריכי ולא לחלק: קסבר ר' ישמעאל א"כ לכתוב קרא כל חלב כשב בלבד ולא מצית יליף מינה ג"ש משבת דלא כתיב חמן כשב ולא עז. הואיל ונתרבה בנסכים. דכתיב ונסכיהם חצי ההין לר' מה לעז שכן נתרבה אצל עבודת כוכבים בצבור דכתיב ועשה כל העדה פר בן בקר וכו': שכן יש בהן צד רבוי. שור יש לו רוב בנסכים שראויין למזבח כשב אליה שלו קריבה למזבח מה שאין כן בעז: שפיר קאמר ליה דמצרך צריכין ולא לחלק אתו: לעולם. כדקאמרינן מעיקרא דא"כ דלא לחלק אתו: ושור וכשב ועז לא אתי אלא לחלק: מכלל דרבנן דאמרי דצריכי כשרי לא ילפינן דבר מענייני והא היינו אחת מ"ג מדות שהתורה נדרשת: ר' ישמעאל סבר למדין. דלא כל חלב אלא מ"ג מדות בענינא דקדשים כתב דלפניו ולאחריו אינו אלא בקדשים אבל האי כל חלב שור לא כתיב בענינא דקדשים כל כך דהא סמיך ליה וחלב נבלה וחלב טרפה דהיינו דחולין וכיון דילפי' לאי דכל חלב מהלאו דחקת עולם דכתיב בקדשים (אבל האי כל חלב שור לא כתיב בענינא דקדשים דלית בהו חיה) אפי' כתיב כל חלב לא תאכלו סתמא (דלא) [ולא היה] כתיב שור וכשב ועז לא איכא לספוקי בחלב דחיה דהא ליתא בקדשים: הלכך שור וכשב ועז לחלק למלקות הוא דאתא ותייב על כל אחת ואחת ד) ואיסורא בעלמא אבל לחלק מלקיות לכריתות אכתי לא ידעינן אלא ילפינן לאו דכל חלב ולאו

ה) לעיל ד. וס"ע, ג) עי' בס' כ"ש סמנק כאן מ"ל יגאי דלא שייך למימר עליו ע"פ"ר יוחנן הלא ר' יגאי רבו של ר"י היה אלא גרס אלא גרס אמר ר' יגאי אמר ר' סימון א"ר יגאי, ג) [עי' זבחים כח:], ד) מנגנה יפ: סנהדרין נא. עה: פז: יבמות נ., ה) [סנהדרין נד. פז.], ו) [מוספתא מכות רפ"ג], ז) עי' בס"ש, ח) [לקמן ו: ע"ש], ט) [סוריות יפ: כל הענין ע"ש], י) נ"פ עם הטיקרון [עי' בס"ש], כ) [עי' ממנות פ"ב מ"ג ותוי"ט], ל) [קדושים פרק ח], מ) [לו פרשה ח], נ) נ"ל וכתו מאנוסתו לא כתיב, ס) [ויקרא יח], ע) נ"ל ופיס אבר יקח את אשה כו', פ) [שמות ל], צ) [נ"ל שם"ק], ק) [שם],

הגהות הב"ח

(א) גמ' ואת אמרת בהכרע אמר ליה והאמר רב יהודה הקב"ה יודע בהכרעות וכו' קנמון בשם אמלא מייתי מחליטו ממש כ"ל ואות ל' נמחק: (ב) רש"י ד"ה נקלקין וכו' בס ד"ה ואח"כ מ"ב לסוף המפטם: (ג) ד"ה וסכן וכו' פעמו הס"ד ואח"כ מ"ב שעשה משה דכתיב ואשר יתן:

רבינו גרשום

אין חלוקין דאין בהו מעשה: קסבר. ר' יוחנן מאן תנא מתני' דכריתות ר' עקיבא היא דאמר לא בענין מעשה דאפי' כי לית ביה מעשה ה) (לית ביה חילוק חטאת) כדסבירא (ד"ה) ליה במגדף דחייב חטאת אע"ג דלית ביה מעשה כדתרצינן מתני' בשמעתין דלעיל הילכך טעמא דידי דלית בהו חילוק משום דשניהם בלאו אחד נאמר: ורישא לקיש. אמר לך אנא ודאי כרבנן סבירא לי דבעו מעשה אלא אפי' מתני' ר' עקיבא כדקאמרת אפי' הכי לא קשיא לי נהי דלא בעי ר' עקיבא מעשה רבה כרבנן מעשה זוטא מיהא בעי לאפוקי ידעוני דלית ביה אפי' מעשה זוטא כלל והלכך לא הוי חילוק ובעל אוב לר' עקיבא מאי מעשה זוטא אית ביה הקשת זרועותיו שמקיש זרועותיו זה בזה ומדבר מבין שחיו ומבין אצילי ידיו ע"ש כישוף: ומגדף אית ביה מעשה זוטא עקימת שפתותיו: קא ס"ד. דהקשת זרועותיו לריש לקיש הוי מעשה זוטא אפילו מדרבנן מדלא פליגי רבנן בבעל אוב כדפליגי במגדף: מיתיבי וכו' ניתבי לרבנן יצא מגדף ובעל אוב דלית בהו מעשה אין הכי נמי דאי בעי למיתבי אלא הדא מן תרתי קתני יצא מגדף וה"ה לבעל אוב: וליתני יצא בעל אוב ולא ליתני יצא מגדף: מגדף איצטרך. סד"א הואיל וכתיב כרת דידי' במקום קרבן דכתיב לעיל והיה אם מעיני העדה נעשתה לשגגה אימא מודו ליה רבנן לר' עקיבא דמעשה זוטא הוי מעשה ליחייב קרבן קמ"ל דלא ולהכי תנא יצא מגדף: עולא אמר בעל אוב דקתני. במתני' דחייב חטאת לדברי הכל במקטיר לשד שיטענו לדבר מבין שחיו דהקטרה היינו מעשה רבה: א"כ. מקטיר לשד היינו ע"ז: אלא. במקטר לשד שלא לשום עבודה אלא על מנת להכרו שיבא אליו ויקברן לו שדים הרבה שיעש' רצונו: א"כ היינו חובר חבר. שמקבץ כיתות של חיות ושל נחשים ע"י כשוף דאינו אלא בלאו: א"ל אע"ג דמקטיר לשד על מנת להכרו לשום אוב היינו חובר וחובר חבר בלאו גרידא הוא התורה אמרה חובר חבר כגון זה דבעל אוב בסקילה ובשונג חטאת: אחד חובר גדול. שמקבץ כיתות של חיות גדולות: ואחד חובר קטן. שמקבץ חיות קטנות: ואפי' נחשים ועקרבים דחייב על לאו דלא תעמוד: אמר אביי אפי' חובר למיצמד דיבורא ועקרבא שידחקו זה את זה ויהרגו זה את זה

אסור: ואי קא אתאן בחרייה. שרגיון להזיקו ומשום הכי מחברן שלא יזיקוהו שרי: הקשת שפתיו דמגדף לרבנן להוי מעשה ואמאי קא אמרי יצא מגדף: ג) אמר רבא שאני מגדף הואיל ועיקר איסורו היינו במחשבת הלב דהיא מעשה אבל בעלמא היכא דלא אזלינן בתר מחשבה אמרינן דהקשת שפתיו הוי מעשה: מתיב ר' זירא. יצאו עדים זוממין. (בהי) בריייתא היא בתורת כהנים דקתני אי מה עבודת כוכבים שחייבין עליה מיתת ב"ד. אף אינו מרבה אלא את שחייב מיתת ב"ד את מה אני מרבה כגון מקלל אביו ואמו ומסית ומדיח [ונביא] השקר והעדים זוממין ת"ל ועשה יצאו אלו שאין בהן מעשה הלכך אין בהן חטאת: ואמאי. אין בהן מעשה והא בעדים ע"ש כתי' על פי שנים עדים וגימא דעקיתא שפתו הוי מעשה וליחייב חטאת: אמר רבא. שאני עדים זוממין הואיל וישנן בראייה שעיקר עדותן היינו שמעידין שראינו כך וכך ובראייה לית בה מעשה להכי לא ניתנה שגגתן לכפרה דאין בהן מעשה: לחייב על כל אחת ואחת. על כל מין ומין: ד) היינו לאו שבכללות שכולל חלב דשור וכשב ועז: ורבנן סברי אין לוקין. ומיהו חדא מיהא לקי: דמיתתו לא קראי. לחלק דנכתב קרא בל חלב לא תאכלו והיה הכל במשמע: שפיר קאמרי ליה. רבנן דלמישרי חלב דחיה אתו ולא לחלק: הכי דנכתב קרא בל חלב לא תאכלו לומר לך דאי לא אכ"ל: ולא מצי למימר מדהוי ליה למימר דגבך לאוד מד ומד איכא פירכא דגן בשנתרבה אצל חלב תירוש דחיה וכשב ועז הוו בכלל שור דבהמה ניהנו כמו שור אלא למאי דאיכא הלכתא כתבינהו לחלק: הוה אמינא גילף שור משבת כתיב הכא שור וכתיב גבי שבת חיה ועוף כיוצא בהן דוכל בהמתך יתירא דאסור לעשות בהן מלאכה בשבת ויש מלאכה בעופות בגתן דש באוורין ותרנגולין: אף הכא באכילת חלב חיה ועוף כיוצא בו דחלבה אסור: שפיר קאמרי ליה. רבנן דלהכי צריכי ולא לחלק: קסבר ר' ישמעאל א"כ לכתוב קרא כל חלב כשב בלבד ולא מצית יליף מינה ג"ש משבת דלא כתיב חמן כשב ולא עז. הואיל ונתרבה בנסכים. דכתיב ונסכיהם חצי ההין לר' מה לעז שכן נתרבה אצל עבודת כוכבים בצבור דכתיב ועשו כל העדה פר בן בקר וכו': שכן יש בהן צד רבוי. שור יש לו רוב בנסכים שראויין למזבח כשב אליה שלו קריבה למזבח מה שאין כן בעז: שפיר קאמר ליה דמצרך צריכין ולא לחלק אתו: לעולם. כדקאמרינן מעיקרא דא"כ דלא לחלק אתו: ושור וכשב ועז לא אתי אלא לחלק: מכלל דרבנן דאמרי דצריכי כשרי לא ילפינן דבר מענייני והא היינו אחת מ"ג מדות שהתורה נדרשת: ר' ישמעאל סבר למדין. דלא כל חלב אלא מ"ג מדות בענינא דקדשים כתב דלפניו ולאחריו אינו אלא בקדשים אבל האי כל חלב שור לא כתיב בענינא דקדשים כל כך דהא סמיך ליה וחלב נבלה וחלב טרפה דהיינו דחולין וכיון דילפי' לאי דכל חלב מהלאו דחקת עולם דכתיב בקדשים (אבל האי כל חלב שור לא כתיב בענינא דקדשים דלית בהו חיה) אפי' כתיב כל חלב לא תאכלו סתמא (דלא) [ולא היה] כתיב שור וכשב ועז לא איכא לספוקי בחלב דחיה דהא ליתא בקדשים: הלכך שור וכשב ועז לחלק למלקות הוא דאתא ותייב על כל אחת ואחת ד) ואיסורא בעלמא אבל לחלק מלקיות לכריתות אכתי לא ידעינן אלא ילפינן לאו דכל חלב ולאו

ו) נגמרה דל"ל ואפי' מ' ליה כיה מעשה מ"מ אין מיחוב תעמלא כדסבירא ליה כו'. ז) ע"כ שייך לדף ב ע"ב. ג) נגמרה כל"ל לוקין על לאו שבכללות וסייגו לאו וכו'. ד) נגמרה מזה דרבינו היה לי גירסא אחרת כאן דרבנן סברי דלא ילפינן מיתוחין רק לאיסורא בעלמא דשוכר בנ' לאוין אבל לא למלקות.

מאשה ובתה אף כאן נמי באנוסה עשה בתו כבת בתו. ולא"ת קל וחומר הוא אין מזהירין מן הדין: **ומה זמה לעריפה.** ט) כי יקח איש אשה ואת אמה ואת זמה זמה היא (ויקרא כ): **נפקלין.** רוב חייבי סקילה כגון הבא על האם ועל הכלה לא כתיבא סקילה אלא דמייסה בם (סם):

(כ) **המפטם.** לסוף ממנו חייב דכתיב (שמות ל) אשר יקרח כמוהו: **ופסך ממנו.** אחר אלא פטומו יז: (ג) ואשר יתן ממנו ט) מאותו של משה: **נחלאין.** כגון ו' לוגין דהסוא דמשה הוה הין י"ב לוגין: חצאין דקטרת קפ"ד מנין דבכל יום היה מקטיר מנה כדאמרינן לקמן (ד' ו.) ל)שס"ה מנין (כמנין ימות החמה): **פרס שחרית.** אלי מנה: **כ' מאות.** סקלים: **קנמן בשס כ' מאות.** דהכי אמר קרא י) מחציתו חמשים ומאתים דלהכי נקט מחציתו אלא יהו שוקלים אותו הכל ביחד אלא נחצאין כדי שיהו שס שתי הכרעות: **מנא הכי קשיא ליה.** כלומר להכי אשמעינן בריית דאי ממשמעותא דקרא הוה אמינא קנה בושם כקנמן בשס דמחציתו דקרא אתרוייהו קאי קמ"ל: **מחצה נמחצה.** שהיו שוקלין לחצאין: **עין בעין.** אלא הבשס מכריע: **יא** (ע"א) **המקום יודע בהכרעות.** אלא היה שוקל הכהכרעות לבד אלא מעיקן כמות שהן והמקום יודע מה משקלו. פירוש רומי: **אלא אמר יח רב יהודה הכי קשיא ליה כו'.** ה"ג **אלא אמר רב יהודה.** מדקא מייתי ליה תרי זימני ולאי לאפוקי הוא דעבד: **שלא יניח משקל כו'.** שיקול כל בשס ובשס כנגד הבהול ולא יקלול בתרוין דמר דרור ויחזור ויקול קדה כנגד מר דרור: **בעקרין.** יח) בנשמיס: **אינו סיפק.** דשמן לא הוה אלא י"ב לוגין ועיקרין הוו טוכא יט): **ושריא במים.** שיבלעו המים ולכשליף עליהן השמן לא יבלעוהו: **וקנו השמן אם הריח וקפחו.** קנחו ומחבו קפחת אם הרוחה ביומא (דף פג:). קנחו משה לשמן מעל העיקרין ונתנו בלוחות

בז א מי' פ"א מהלכות מאכלות אסורות הל' ג ופי"ח מהל' סנהדרין הל' ג:

בח ב מי' מ"ז מהלכות תמידין ומוספין הלכה יב:

בט ג מי' פי"ח מהל' פסולי המקדשין הל' ו:

ל ד מי' שם הלכה י:

לא ה מי' פ"ב מהלכי אישות מיאוס ביאה הל' ו:

לב ו מי' פי"ו מהלכות סנהדרין הל' י:

לג ז מי' פ"ח מהלכי כלי המקדש הל' ד:

לד ח מי' שם הל' ה:

לה ט מי' פ"ב שם הל' ט:

לו י מי' פ"ח שם הלכה ד:

לז כ ל מי' שם הלכה כ:

תורה אור השלם

1. וְאוֹכְלָיו עֲוֹנוֹ יִשָּׂא כִּי אֶת קֹדֶשׁ יְיָ חִלֵּל וְנִכְרְתָה הַנֶּפֶשׁ הַהִוא מֵעַמֶּיהָ: ויקרא יט ח
2. וְאִם הָאֵבֶל יֹאכַל מִבְּשַׂר זִבְחַ שְׁלָמָיו בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי לֹא יֵרָצֶה הַמַּקְרִיב אֹתוֹ לֹא יֶחְשַׁב לוֹ פִּגּוּל יִהְיֶה וְהַנֶּפֶשׁ הָאֹכֶלֶת מִמֶּנּוּ עֲוֹנָהּ תִּשָּׂא: ויקרא ז יח
3. וְאִם יִוָּתֵר מִבְּשַׂר הַמִּלֻּאִים וּמִן הַלֶּחֶם עַד הַבֹּקֶר וְשָׂרַפְתָּ אֶת הַנּוֹתָר בָּאֵשׁ לֹא יֵאָכֵל כִּי קֹדֶשׁ הוּא: שמות כט לד
4. וְהַקְּטֹרֶת אֲשֶׁר תַּעֲשֶׂה בְּמַתְכֻּנְתָּהּ לֹא תַעֲשׂוּ לָכֶם קֹדֶשׁ תִּהְיֶה לְךָ לַיְיָ: שמות ל לז

מוסף רש"י

אתיא הנה הנה לאיסורא. כתיב בנאנסתו אתה הנה זימה היא, וכתיב כתותן כי עבותך הנה, מה הנה אתמול בנאנסתו אתן עשה הכתוב בתה כבת בתה וכבת בנה, אף כתותן עשה הכתוב בתו כבת בתו וכבת בנה, אתיא הנה הנה מה הנה אתמול בנאנסתו אתן זמה לשרידה. מאחר שלמדת אתמול אנוסה מבנאנסתו ובנאנסתו כתיב זימה היא, כמה דכתיב בנאנסה דמי ואזור ולמוד בה שריפה מאש אשר יקח את אשה ואת אמה זימה היא באש ישרפו אותו ואתכן (חגיגה יא: ובע"ז יבמות ג. וסנהדרין נא. עה.).

ומן ק"ו לא מייתיה לאין עונשין מן הדין, אבל נזה שוה הוי כאילו מפורש בתורה, דהא לקח דרשה בכאילו אכיבא כמה הנה יצא מגדף ובעל אוב (חגיגה יא: ובע"ז יבמות ג. וסנהדרין נא. עה.). **שמן המשחה שעשה משה.** דכתיב (שמות ל) שמן משחת קדש יהיה זה לי (המפרש הוריות יא:).

העיקרין. אותם שרשים של בשמים שאמורים בפרשה, דכתיב ואתה קח לך בשמים ראש מר דרור וגו' (שם). **לסוך העיקרין אינו סיפק.** לפי שהשמן לא היה אלא י"ב לוגין מתמעט לקמן והשרשים היו מרובים ואפילו בסיכה היה נגנע בעיקרים כל שכן בשליקה (שם). **ושליקום במים.** כריחל, שהיו ממתקים מן המים וזוב לא יהיו נוגעים מן השמן כל כך (שם). **והציף עליהן.** לאחר שהוליאם מן המים כדי שיקלטו השמן מריח הבשמים (שם). **וקפחו.** ומוציא השמן לגלתר (שם).

שיטה מקובצת

ס) לאכלם מאי לא תוכל לאכול בשעיריך מעשר כו' ויצחרך ליחודי: פ) אכילה אכל חד וחד: ג) אין לוקין על לאו שבכללות ואע"ג דכולן מפורשין במקרא בהדיא אפ"ה חשיב להו לאו שבכללות משום דא"נ לא נתפרשו שמעינן כולהו שפיר מכלל דלא תוכל לאכול מעשר כו' כדפי' לעיל גבי חלב שור וכשב ועז. תוס': ז) לחם וכרמל ונילף: פ) עי' בחדושין: ח) לחם כקלי מחייב וכרמל מיחייב בקלי: ז) שזה דליף עון עון מנותר דאמר: ז) תני דבדא בר לוי צ"ע דבפ"ד דזבחים (דף כח) לא מייתי אתיא הנה הנה לאיסורא. כתיב בנאנסתו אתה כדסבירא ליה כו'. ט) ע"כ שייך לדף ב ע"ב. ג) נגמרה כל"ל לוקין על לאו שבכללות וסייגו לאו וכו'. ד) נגמרה מזה דרבינו היה לי גירסא אחרת כאן דרבנן סברי דלא ילפינן מיתוחין רק לאיסורא בעלמא דשוכר בנ' לאוין אבל לא למלקות.

מסורת הש"ס

ד) [עי' בס"ש סמנק כאן מ"ל יגאי דלא שייך למימר עליו ע"פ"ר יוחנן הלא ר' יגאי רבו של ר"י היה אלא גרס אלא גרס אמר ר' סימון א"ר יגאי], ה) מנגנה יפ: סנהדרין נא. עה: פז: יבמות נ., ו) [מוספתא מכות רפ"ג], ז) עי' בס"ש, ח) [לקמן ו: ע"ש], ט) [סוריות יפ: כל הענין ע"ש], י) נ"פ עם הטיקרון [עי' בס"ש], כ) [עי' ממנות פ"ב מ"ג ותוי"ט], ל) [קדושים פרק ח], מ) [לו פרשה ח], נ) נ"ל וכתו מאנוסתו לא כתיב, ס) [ויקרא יח], ע) נ"ל ופיס אבר יקח את אשה כו', פ) [שמות ל], צ) [נ"ל שם"ק], ק) [שם], ר) [שם],

הגהות הב"ח

(א) גמ' ואת אמרת בהכרע אמר ליה והאמר רב יהודה הקב"ה יודע בהכרעות וכו' קנמון בשם אמלא מייתי מחליטו ממש כ"ל ואות ל' נמחק: (ב) רש"י ד"ה נקלקין וכו' בס ד"ה ואח"כ מ"ב לסוף המפטם: (ג) ד"ה וסכן וכו' פעמו הס"ד ואח"כ מ"ב שעשה משה דכתיב ואשר יתן:

רבינו גרשום

אין חלוקין דאין בהו מעשה: קסבר. ר' יוחנן מאן תנא מתני' דכריתות ר' עקיבא היא דאמר לא בענין מעשה דאפי' כי לית ביה מעשה ה) (לית ביה חילוק חטאת) כדסבירא (ד"ה) ליה במגדף דחייב חטאת אע"ג דלית ביה מעשה כדתרצינן מתני' בשמעתין דלעיל הילכך טעמא דידי דלית בהו חילוק משום דשניהם בלאו אחד נאמר: ורישא לקיש. אמר לך אנא ודאי כרבנן סבירא לי דבעו מעשה אלא אפי' מתני' ר' עקיבא כדקאמרת אפי' הכי לא קשיא לי נהי דלא בעי ר' עקיבא מעשה רבה כרבנן מעשה זוטא מיהא בעי לאפוקי ידעוני דלית ביה אפי' מעשה זוטא כלל והלכך לא הוי חילוק ובעל אוב לר' עקיבא מאי מעשה זוטא אית ביה הקשת זרועותיו שמקיש זרועותיו זה בזה ומדבר מבין שחיו ומבין אצילי ידיו ע"ש כישוף: ומגדף אית ביה מעשה זוטא עקימת שפתותיו: קא ס"ד. דהקשת זרועותיו לריש לקיש הוי מעשה זוטא אפילו מדרבנן מדלא פליגי רבנן בבעל אוב כדפליגי במגדף: מיתיבי וכו' ניתבי לרבנן יצא מגדף ובעל אוב דלית בהו מעשה אין הכי נמי דאי בעי למיתבי אלא הדא מן תרתי קתני יצא מגדף וה"ה לבעל אוב: וליתני יצא בעל אוב ולא ליתני יצא מגדף: מגדף איצטרך. סד"א הואיל וכתיב כרת דידי' במקום קרבן דכתיב לעיל והיה אם מעיני העדה נעשתה לשגגה אימא מודו ליה רבנן לר' עקיבא דמעשה זוטא הוי מעשה ליחייב קרבן קמ"ל דלא ולהכי תנא יצא מגדף: עולא אמר בעל אוב דקתני. במתני' דחייב חטאת לדברי הכל במקטיר לשד שיטענו לדבר מבין שחיו דהקטרה היינו מעשה רבה: א"כ. מקטיר לשד היינו ע"ז: אלא. במקטר לשד שלא לשום עבודה אלא על מנת להכרו שיבא אליו ויקברן לו שדים הרבה שיעש' רצונו: א"כ היינו חובר חבר. שמקבץ כיתות של חיות ושל נחשים ע"י כשוף דאינו אלא בלאו: א"ל אע"ג דמקטיר לשד על מנת להכרו לשום אוב היינו חובר וחובר חבר בלאו גרידא הוא התורה אמרה חובר חבר כגון זה דבעל אוב בסקילה ובשונג חטאת: אחד חובר גדול. שמקבץ כיתות של חיות גדולות: ואחד חובר קטן. שמקבץ חיות קטנות: ואפי' נחשים ועקרבים דחייב על לאו דלא תעמוד: אמר אביי אפי' חובר למיצמד דיבורא ועקרבא שידחקו זה את זה ויהרגו זה את זה

אסור: ואי קא אתאן בחרייה. שרגיון להזיקו ומשום הכי מחברן שלא יזיקוהו שרי: הקשת שפתיו דמגדף לרבנן להוי מעשה ואמאי קא אמרי יצא מגדף: ג) אמר רבא שאני מגדף הואיל ועיקר איסורו היינו במחשבת הלב דהיא מעשה אבל בעלמא היכא דלא אזלינן בתר מחשבה אמרינן דהקשת שפתיו הוי מעשה: מתיב ר' זירא. יצאו עדים זוממין. (בהי) בריייתא היא בתורת כהנים דקתני אי מה עבודת כוכבים שחייבין עליה מיתת ב"ד. אף אינו מרבה אלא את שחייב מיתת ב"ד את מה אני מרבה כגון מקלל אביו ואמו ומסית ומדיח [ונביא] השקר והעדים זוממין ת"ל ועשה יצאו אלו שאין בהן מעשה הלכך אין בהן חטאת: ואמאי. אין בהן מעשה והא בעדים ע"ש כתי' על פי שנים עדים וגימא דעקיתא שפתו הוי מעשה וליחייב חטאת: אמר רבא. שאני עדים זוממין הואיל וישנן בראייה שעיקר עדותן היינו שמעידין שראינו כך וכך ובראייה לית בה מעשה להכי לא ניתנה שגגתן לכפרה דאין בהן מעשה: לחייב על כל אחת ואחת. על כל מין ומין: ד) היינו לאו שבכללות שכולל חלב דשור וכשב ועז: ורבנן סברי אין לוקין. ומיהו חדא מיהא לקי: דמיתתו לא קראי. לחלק דנכתב קרא בל חלב לא תאכלו והיה הכל במשמע: שפיר קאמרי ליה. רבנן דלמישרי חלב דחיה אתו ולא לחלק: הכי דנכתב קרא בל חלב לא תאכלו לומר לך דאי לא אכ"ל: ולא מצי למימר מדהוי ליה למימר דגבך לאוד מד ומד איכא פירכא דגן בשנתרבה אצל חלב תירוש דחיה וכשב ועז הוו בכלל שור דבהמה ניהנו כמו שור אלא למאי דאיכא הלכתא כתבינהו לחלק: הוה אמינא גילף שור משבת כתיב הכא שור וכתיב גבי שבת חיה ועוף כיוצא בהן דוכל בהמתך יתירא דאסור לעשות בהן מלאכה בשבת ויש מלאכה בעופות בגתן דש באוורין ותרנגולין: אף הכא באכילת חלב חיה ועוף כיוצא בו דחלבה אסור: שפיר קאמרי ליה. רבנן דלהכי צריכי ולא לחלק: קסבר ר' ישמעאל א"כ לכתוב קרא כל חלב כשב בלבד ולא מצית יליף מינה ג"ש משבת דלא כתיב חמן כשב ולא עז. הואיל ונתרבה בנסכים. דכתיב ונסכיהם חצי ההין לר' מה לעז שכן נתרבה אצל עבודת כוכבים בצבור דכתיב ועשו כל העדה פר בן בקר וכו': שכן יש בהן צד רבוי. שור יש לו רוב בנסכים שראויין למזבח כשב אליה שלו קריבה למזבח מה שאין כן בעז: שפיר קאמר ליה דמצרך צריכין ולא לחלק אתו: לעולם. כדקאמרינן מעיקרא דא"כ דלא לחלק אתו: ושור וכשב ועז לא אתי אלא לחלק: מכלל דרבנן דאמרי דצריכי כשרי לא ילפינן דבר מענייני והא היינו אחת מ"ג מדות שהתורה נדרשת: ר' ישמעאל סבר למדין. דלא כל חלב אלא מ"ג מדות בענינא דקדשים כתב דלפניו ולאחריו אינו אלא בקדשים אבל האי כל חלב שור לא כתיב בענינא דקדשים כל כך דהא סמיך ליה וחלב נבלה וחלב טרפה דהיינו דחולין וכיון דילפי' לאי דכל חלב מהלאו דחקת עולם דכתיב בקדשים (אבל האי כל חלב שור לא כתיב בענינא דקדשים דלית בהו חיה) אפי' כתיב כל חלב לא תאכלו סתמא (דלא) [ולא היה] כתיב שור וכשב ועז לא איכא לספוקי בחלב דחיה דהא ליתא בקדשים: הלכך שור וכשב ועז לחלק למלקות הוא דאתא ותייב על כל אחת ואחת ד) ואיסורא בעלמא אבל לחלק מלקיות לכריתות אכתי לא ידעינן אלא ילפינן לאו דכל חלב ולאו

תוספות א"ב לכתוב קרא לא תוכל לאכלם. ולא מצי למימר מדהוי ליה למימר דגבך לאוד מד ומד איכא פירכא דגן בשנתרבה אצל חלב תירוש דחיה וכשב ועז הוו בכלל שור דבהמה ניהנו כמו שור אלא למאי דאיכא הלכתא כתבינהו לחלק: הוה אמינא גילף שור משבת כתיב הכא שור וכתיב גבי שבת חיה ועוף כיוצא בהן דוכל בהמתך יתירא דאסור לעשות בהן מלאכה בשבת ויש מלאכה בעופות בגתן דש באוורין ותרנגולין: אף הכא באכילת חלב חיה ועוף כיוצא בו דחלבה אסור: שפיר קאמרי ליה. רבנן דלהכי צריכי ולא לחלק: קסבר ר' ישמעאל א"כ לכתוב קרא כל חלב כשב בלבד ולא מצית יליף מינה ג"ש משבת דלא כתיב חמן כשב ולא עז. הואיל ונתרבה בנסכים. דכתיב ונסכיהם חצי ההין לר' מה לעז שכן נתרבה אצל עבודת כוכבים בצבור דכתיב ועשו כל העדה פר בן בקר וכו': שכן יש בהן צד רבוי. שור יש לו רוב בנסכים שראויין למזבח כשב אליה שלו קריבה למזבח מה שאין כן בעז: שפיר קאמר ליה דמצרך צריכין ולא לחלק אתו: לעולם. כדקאמרינן מעיקרא דא"כ דלא לחלק אתו: ושור וכשב ועז לא אתי אלא לחלק: מכלל דרבנן דאמרי דצריכי כשרי לא ילפינן דבר מענייני והא היינו אחת מ"ג מדות שהתורה נדרשת: ר' ישמעאל סבר למדין. דלא כל חלב אלא מ"ג מדות בענינא דקדשים כתב דלפניו ולאחריו אינו אלא בקדשים אבל האי כל חלב שור לא כתיב בענינא דקדשים כל כך דהא סמיך ליה וחלב נבלה וחלב טרפה דהיינו דחולין וכיון דילפי' לאי דכל חלב מהלאו דחקת עולם דכתיב בקדשים (אבל האי כל חלב שור לא כתיב בענינא דקדשים דלית בהו חיה) אפי' כתיב כל חלב לא תאכלו סתמא (דלא) [ולא היה] כתיב שור וכשב ועז לא איכא לספוקי בחלב דחיה דהא ליתא בקדשים: הלכך שור וכשב ועז לחלק למלקות הוא דאתא ותייב על כל אחת ואחת ד) ואיסורא בעלמא אבל לחלק מלקיות לכריתות אכתי לא ידעינן אלא ילפינן לאו דכל חלב ולאו

ממנחות ג"ל ומתירוש ויצהר לא מתי דגן שכן יש כאן לד ריבוי אלא מזבח אך קשה לוכיתות דגן ויאסר מלו דגן ותירוש ולימי הך מיימיו: **אי"מא** קלי דמייתר נחיב חדא וכו'. לעיל גבי חלב שור וכשב ועז מלי למיפרך כי:

ובדא בר לוי: ט) עי' בחדושין: ז) מה כאן כרת אף להלן כרת: יא) קדש כתיב הכא ואוכליו: יב) עי' בחדושין: יג) מאנוסתו אחד מגופי תורה: יד) בו ע"מ למוסרו לצבור צ"ע היכא משכחת לה שהרי לא נעשה ממשה ואילך שום שמן המשחה שהרי הוא קיים לעתיד לבא כדאמרי' לקמן וצ"ל אע"ג דלא צריך אם עשאו למסרו לצבור פטור. תוס': טו) אתיא דמתמלונתו: טז) קטרת ותילף אות נ' נמחק: יז) יט) יט) ס) עי' בחדושין: אא) במדבר היה שלקו עם עקרים דברי ר"ש: אב) סיפק אלא כיצד עושה הכיאר העיקרין ושראוים במים תיכת ושלקום נמחק: אג) תיבת המשחה נמחק: אד) פטמו פטור שנאמר ואשר והד"א: אה) מכריע המקום יודע בהכרעות לשלם שכר המרבה בהכרעות ע"א: או) אלא אמר אביי רב יהודה: אז) העיקרין הבשמים אות ב' נמחק: אח) טובא שס"ח מנין [אא"ה כן היה הגירסא לפני הכ"מ ובה"ז מחקו כי עיקרון הוי טובא עכ"ה]:

עין משפט נר מצוה

כתב רחמנא לא תוכל לאוקמה בלאו ועדיין לאו שבכללות הוא אם כן נימא קרא לא תוכל לאכלם אי בשעריך מעשר דגנך תירושך ויצהרך למ"ל ליחודי אכילה ס דכל חד וחד א"ר יצחק אהאוכל לחם קלי וכרמל לוקה ג' והא ג אין לוקין על לאו שבכללות שאני הכא דמייתר קראי לימא קרא לחם ונילף קלי וכרמל מיניה איכא למיפרך מה ללחם שכן נתרבה אצל חלה נכתוב קלי ולא לכתוב לחם ח ונילף מקלי לחם מקלי לא אתי משום דקלי איתיה בעיניה לחם לא איתיה בעיניה כרמל מקלי לא אתי משום דקלי ב נתרבה אצל מנחות כרמל לא נתרבה אצל מנחות נכתוב כרמל ונילף לחם וקלי מיניה איכא למיפרך מה לכרמל שכן לא נשתנה מברייתו מן חד לא ילפי נילף חדא מן תרין לא נכתוב קרא לחם ונילף מקלי וכרמל איכא למיפרך מה לקלי דאיתנהון בעיניהון לא נכתוב קרא כרמל ונילף מלחם וקלי איכא למיפרך מה ללחם וקלי שכן נתרבו אצל מנחות אמר לך רבי יצחק לא נכתוב קרא קלי ונילף מלחם וכרמל מאי פרכת אי פרכת מה ללחם שכן נתרבה אצל חלה כרמל יוכיח ואי משום דכרמל לא נשתנה מברייתו לחם יוכיח הלכך לוקה דמייתר פ ואימא קלי דמייתר מחייב חדא אכולהון מחייב חדא אם כן נכתוב קרא לחם כרמל וקלי אי נמי נכתוב קלי ולחם וכרמל אמאי כתב לקלי באמצע הכי קאמר לחם ו בקלי נחייב וכרמל נחייב בקלי ג א"ר יגאי לעולם אל תהי גזירה שוה קלה בעיניך שהרי פיגול אחד מגופי תורה ולא לימדו הכתוב אלא מגזירה שוה ד דאמר רבי יוחנן ב תני ז זבדא בר לוי נאמר ט להלן 1 ואוכליו עונו ישא ונאמר כאן 2 והנפש האוכלת ממנו עונה תשא מה י להלן כרת 3 אף כאן כרת א"ר סימאי לעולם אל תהי גזירה שוה קלה בעיניך שהרי נותר אחד מגופי תורה ולא לימדו הכתוב אלא מג"ש מאי היא יליף קדש קדש יא ואוכליו עונו ישא כי את קדש ה' חלל וכתיב 3